

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2013 roku.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący :	SSO Ewa Rusin
Protokolant :	Magdalena Telesz

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2013 roku

sprawy

1. **K. G.**

oskarżonej z art. 216 § 1 k.k. i art. 217 § 1 k.k.

a zarazem oskarżycielki prywatnej wzajemnej

2. **B. M.**

oskarżonej z art. 217 § 1 k.k.

a zarazem oskarżycielki prywatnej wzajemnej

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżycielki prywatne wzajemne

od wyroku Sądu Rejonowego w Dzierżonowie

z dnia 30 stycznia 2013 roku, sygnatura akt II K 500/12

I. uchyla punkt I dyspozycji zaskarżonego wyroku i sprawę oskarżonej K. G.o czyn z art. 216 § 1 kk przekazuje sądowi I instancji celem ponownego rozpoznania sprawy;

II. uchyla punkt IV dyspozycji zaskarżonego wyroku i związany z nim punkt V dyspozycji w zakresie oskarżonej B. M.i sprawę oskarżonej B. M.o czyn z art. 217 § 1 kk przekazuje sądowi I instancji celem ponownego rozpoznania sprawy;

III. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że :

1. w punkcie VI jego dyspozycji uchyla rozstrzygnięcie „a na podstawie art. 632 pkt 1 kpk w części umarzającej postępowanie pozostałe koszty procesu zalicza na rachunek oskarżycielki prywatnej, oskarżonej wzajemnie B. M.” ,

2. w punkcie VII jego dyspozycji w ten sposób, że uchyla orzeczenie „na podstawie art. 628 pkt 1 kpk zasądza na rzecz oskarżonej, oskarżycielki prywatnej wzajemnej K. G.od oskarżycielki prywatnej, oskarżonej wzajemnie B. M.150 złotych tytułem zwrotu 1/2 części kosztów procesu i 252 złote tytułem ustanowienia w sprawie obrońcy, a...” ,

IV. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy ;

V. zasądza od oskarżonej a zarazem oskarżycielki prywatnej wzajemnej **K. G.** na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe postępowania odwoławczego związane z rozpoznaniem jej apelacji, w tym wymierza 100 złotych opłaty za to postępowanie

Sygn.akt IV Ka 291 / 13

UZASADNIENIE

Oskarżycielka prywatna **B. M.** oskarżyła **K. G.** o to, że:

I. w dniu 22 października 2011 roku w **P.** na ulicy (...) na klatce schodowej znieważyla i zniesławila **B. M.** słowami obraźliwymi i wulgarnymi uważanymi powszechnie za obelżywe, to jest o czyn z art. 216 § 1 k.k.;

II. w dniu 08 czerwca 2012 roku w **P.** uderzyła **B. M.** otwartą dłonią w lewy policzek, czym naruszyła jej nietykalność cielesną, to jest o czyn z art. 217 § 1 k.k.

Oskarżycielka prywatna **K. G.** wniosła wzajemny akt oskarżenia przeciwko **B. M.** o to, że:

III. w dniu 22 października 2011 roku w **P. woj.** (...) w domu wielorodzinnym położonym przy ulicy (...) na klatce schodowej usiłowała naruszyć nietykalność cielesną **K. G.**, lecz czynu tego nie dokonała, w następstwie jej odepchnięcia przez poszkodowaną **K. G.**, to jest o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 217 § 1 k.k.

IV. w dniu 08 czerwca 2012 roku w **P.** naruszyła nietykalność cielesną **K. G.**, w ten sposób, że uderzyła **K. G.** w plecy rzuconymi przez siebie plastikowymi miskami, to jest o czyn z art. 217 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie wyrokiem z dnia 30 stycznia 2013r. sygn. akt II K 500 /12:

I. na podstawie art. 17 § 1 pkt. 2 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k. umorzył postępowanie karne wobec oskarżonej, oskarżycielki prywatnej wzajemnej, **K. G.** o czyn opisany w punkcie I części wstępnej wyroku z uwagi na jego znikomą społeczną szkodliwość;

II. oskarżoną, oskarżycielkę prywatną wzajemną **K. G.** uznał za winną tego, że w dniu 08 czerwca 2012 roku w **P.** uderzyła **B. M.** otwartą dłonią w lewy policzek i ścisnęła za nadgarstki, czym spowodowała u pokrzywdzonej stłuczenie okolicy jarzmowej lewej, obrzęku i zacerwienia w/w okolicy, obrzęku nadgarstków i zacerwienia grzbietu nadgarstków, które to obrażenia spowodowały u pokrzywdzonej rozstrój zdrowia na okres poniżej 7 dni, to jest występku z art. 157 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i § 3 k.k. wymierzył jej karę 30 (trzydziestu) stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki na 20 (dwadzieścia) złotych;

III. oskarżycielkę prywatną, oskarżoną wzajemnie **B. M.** uniewinnił od popełnienia czynu opisanego w punkcie III części wstępnej wyroku;

IV. oskarżycielkę prywatną, oskarżoną wzajemnie **B. M.** uznał za winną popełnienia zarzucanego jej czynu opisanego w punkcie IV. części wstępnej wyroku to jest występku z art. 217 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i § 3 k.k. wymierzył jej karę 20 (dwudziestu) stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki na 20 (dwadzieścia) złotych;

V. na podstawie art. 69 § 1 i § 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt. 2 k.k. wykonanie orzeczonych wobec oskarżonej, oskarżycielki prywatnej wzajemnej **K. G.** i oskarżycielki prywatnej, oskarżonej wzajemnie **B. M.** karę grzywny warunkowo zawiesił na okresy próby wynoszące po roku;

VI. na podstawie art. 628 pkt 1 k.p.k. zasądził na rzecz oskarżycielki prywatnej, oskarżonej wzajemnie **B. M.** od oskarżonej, oskarżycielki prywatnej wzajemnej **K. G.** 150zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu 1/2 części kosztów

procesu a na podstawie art. 632 pkt 1 k.p.k. w części umarzającej postępowanie pozostałe koszty procesu zaliczył na rachunek oskarżycielki prywatnej, oskarżonej wzajemnie **B. M.**;

VII. na podstawie art. 628 pkt 1 k.p.k. zasądził na rzecz oskarżonej, oskarżycielki prywatnej wzajemnej **K. G.** od oskarżycielki prywatnej, oskarżonej wzajemnie **B. M.** 150zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu 1/2 części kosztów procesu i 252 zł (dwieście pięćdziesiąt dwa złote) tytułem ustanowienia w sprawie obrońcy, a na podstawie art. 632 pkt 1 k.p.k. w części uniewinniającej postępowanie pozostałe koszty procesu zaliczył na rachunek oskarżonej, oskarżycielki prywatnej wzajemnej **K. G.**.

Z wyrokiem tym nie pogodziły się obie oskarżone a zarazem oskarżycielki prywatne, wnosząc apelacje tzw. własne.

Apelująca B. M. zaskarżyła wyrok w części, tj. na niekorzyść oskarżonej K. G. w zakresie umorzenia postępowania co do czynu I z art. 216 §1 kk (pkt. I dyspozycji wyroku) oraz przypisanego apelującej sprawstwa i zwinienia co do czynu II-go z art. 217 §1 kk (jak w pkt. IV dyspozycji wyroku), a nadto w zakresie orzeczenia o kosztach procesu w pkt. VII dotyczących zwrotu oskarżycielce wzajemnej kosztów za obronę.

Zarzucała ona zaskarżonemu wyrokowi oparcie o błędne ustalenia faktyczne, mające wpływ na jego treść przez ustalenie jej sprawstwa, podczas gdy należało oprzeć się na zeznaniach jej i jej córki, z których wynika, że oskarżona nie stosowała przemocy i wydać orzeczenie uniewinniające.

W zakresie zasądzonych kosztów obrony zarzucała natomiast nieuwzględnienie jej sytuacji materialnej, tj. tego, że jest osobą bezrobotną bez prawa do zasiłku z grupą niepełnosprawności, i nie stać jej było na ustanowienie adwokata w swojej sprawie.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty apelująca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w odniesieniu do oskarżonej K. G. w zakresie czynu I-go i przekazanie sprawy do jej ponownego rozpoznania przez sąd I instancji zaś w zakresie przypisanego jej czynu z art. 217 §1 kk o zmianę wyroku i uniewinnienie jej od tegoż czynu.

Apelująca K. G. zaskarżyła wyrok w części ją skazującej za czyn z art. 157 §2 kk.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucała ;

- obrazę prawa procesowego przez prowadzenie procesu pod jej nieobecność, a ponadto nie była prawidłowo wezwana na rozprawę,
- obrazę prawa procesowego przez zaniechanie jej przesłuchania na okoliczność cyt. „ zeznań powódki i jej świadków”
- oparcie skazania na sfałszowanych dowodach w postaci dokumentacji lekarskiej wyłudzonej przez B. M. od lekarza,
- nieprzesłuchanie świadków zdarzenia, których posiada apelująca,
- naruszenie jej prawa do obrony przez ustanowionego przez nią obrońcę, który wprowadził ją w błąd co do treści wyroku i nie podjął czynności procesowych w celu zaskarżenia wyroku.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów apelująca wniosła o zmianę wyroku i uniewinnienie jej od przypisanego jej czynu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje;

Skuteczna okazała się tylko apelacja oskarżycielki prywatnej B. M. w zakresie na niekorzyść oskarżycielki prywatnej wzajemnej K. G. dotyczącym umorzenia czynu I-go oraz skazania B. M. za czyn IV, w tym zakresie zaskarżony wyrok ostać się nie może a sprawę sąd I instancji musi rozpoznać ponownie.

Słusznie podnosi ta apelująca, iż umorzenie postępowania wobec oskarżycielki wzajemnej K. G. o czyn zniewagi z art. 216 §1 kk, popełniony w dniu 22.10.2011r. to decyzja chybiona. Argumentacja sądu I instancji (k. 4 motywów) przytoczona na poparcie poglądu o znikomej społecznej szkodliwości tego występku nie wytrzymuje krytyki. Gdyby uznać za trafny argument twierdzenie, że naruszone dobro B. M. nie stoi najwyżej w hierarchii dóbr chronionych prawem, czego dowodzi katalog kar, to w zasadzie w każdym przypadku zniewagi należałoby postępowanie umorzyć wobec nie stwierdzenia zaistnienia społecznej szkodliwości ponad jej znikomość. Oskarżycielka czuje się upokorzona i skrzywdzona przedmiotowymi zniewagami zaś akcentowane następstwa czynu w postaci negatywnego samopoczucia pokrzywdzonej stanowią jego oczywisty skutek, normalny dla tego rodzaju występku. O szkodzie w znacznych rozmiarach w ogóle nie można tu mówić, więc i ten argument pozostaje chybionym. Dopuszczenie się czynu w ramach konfliktu także nie umniejsza stopnia społecznej szkodliwości, skoro to oskarżycielka wzajemna K. G. jest w nim wyjątkowo aktywna i faktycznie to ona wywołała scysję krytycznego dnia, w trakcie której znieważała B. M..

Wobec uchylecia omawianej części wyroku i skierowania sprawy do jej ponownego rozpoznania koniecznym stało się zmodyfikowanie orzeczenia o kosztach jak w pkt. VI dyspozycji zaskarżonego wyroku (pkt. III ppkt.1 wyroku odwoławczego).

W zakresie przypisanego B. M.występku z art. 217 §1 kk apelująca podniosła, że stan faktyczny został ustalony na podstawie zeznań świadków nastawionych do niej negatywnie i przez to zeznających stronniczo. To ustalenie nie może być jednak wzruszone tylko takim argumentem, skoro zeznania świadków K. G., E. F., J. G., M. C.oraz G. S.pozostają w relacjach zgodności i dopełnienia. Jednakże Sąd I instancji, jak to wynika z pisemnych motywów zaskarżonego wyroku, choć powinien, nie rozważał w ogóle kwestii stopnia społecznej szkodliwości tego czynu, zwłaszcza w kontekście uprzedniego działania oskarżycielki wzajemnej, tj. tego, że wywołała kłótnię, w toku której pobiła publicznie i bez powodu B. M., powodując u niej obrażenia ciała o jakich mowa w art. 157 § 2 kk. Nic nie stało na przeszkodzie, by w takich okolicznościach faktycznych przypisane B. M.naruszenie nietykalności cielesnej potraktować jako znikomie społecznie szkodliwe w rozumieniu art. 1§2 kk. Sąd Rejonowy obowiązany był rozważyć przypisane oskarżonej B. M.działanie w ramach prowokacji, o jakiej mowa w art. 217 § 2 kk, z konsekwencją odstąpienia od wymierzenia kary.

Skoro orzeczenie skazujące B. M. jak w pkt. IV zostało uchylone a sprawa będzie ponownie rozpoznawana przez Sąd Rejonowy, to w konsekwencji należało także zmodyfikować pkt. VII dyspozycji zaskarżonego wyroku i uchylić zasądzenie kosztów od oskarżycielki prywatnej wzajemnej B. M. na rzecz K. G.. (pkt. III ppkt.2 wyroku odwoławczego).

Ad apelacji oskarżycielki prywatnej wzajemnej K. G..

Z argumentami apelacji zgodzić się w żadnej mierze nie sposób. To apelacja wręcz oczywiście bezzasadna.

Nie polega na prawdzie zarzut braku powiadomienia strony o terminach rozpraw. Oskarżycielka K. G. nie stawiała się na rozprawę w dniu 3.10.2012r., o tym terminie była powiadomiona na posiedzeniu pojednawczym, nadto nie stawiała się na rozprawę w dniu 19.12.2012r., o którym to terminie była powiadomiona na rozprawie w dniu 12.11.2012r. Nadto apelująca nie stawiała się na rozprawę w dniu 30.01.2013r., zaś wezwanie doręczono jej osobiście za pośrednictwem poczty k. 54 akt. Żadna z tych nieobecności nie została przez nią usprawiedliwiona, zatem niestawiennictwo oskarżycielki na tych rozprawach było uzależnione tylko od jej woli.

Błędnymi pozostają zarzuty zaniechania przeprowadzenia dowodu z zeznań oskarżycielki i jej świadków, wszak złożyła ona i zeznania i wyjaśnienia na rozprawie w dniu 12 listopada 2012r., wszyscy zawnioskowani świadkowie zostali przesłuchani, zaś z apelacji nie wynika, jakich to konkretnie nowych świadków i na jaką okoliczność chciałaby zawnioskować apelująca.

Pozbawionym racjonalności jest kolejny zarzut wyłudzenia przez oskarżycielkę wzajemną dokumentacji lekarskiej, stanowiącej podstawę skazania apelującej za czyn z art. 157 §2 kk.

Nie sposób uznać za błąd Sądu Rejonowego sytuację, w której oskarżycielka zarzuca swemu pełnomocnikowi zaniechanie czynności procesowych w celu zaskarżenia wyroku. Wszak wniosła apelację własną.

Chybione pozostają oczekiwania apelującej co do uniewinnienia jej od przypisanego jej czynu z art. 157 §2 kk. Materiał dowodowy w tym zakresie jest kompletny, został przez Sąd Rejonowy oceniony należycie, z poszanowaniem reguł art. 7 kpk, a apelacja nie formułuje przeciwko tej ocenie żadnych racjonalnych zarzutów. Sama K. G. przyznała jedynie naruszenie nietykalności cielesnej B. M. cyt. „ odepchnęłam panią M. ręką w ramię...” k. 39 akt, ale z relacji pokrzywdzonej B. M., naocznego świadka P. M. oraz obiektywnej dokumentacji medycznej (dokładnie opisanej przez Sąd) wynika bezsporny wniosek o zadaniu także uderzenia w twarz. Słusznie także Sąd Rejonowy ocenił zeznania świadków E. F., J. G. i G. S. jako niewiarygodne w części negującej przyjętemu ustaleniu, co uzasadnił. Nie występują zatem w sprawie jakiegokolwiek uzasadnione podstawy dla zakwestionowania ustaleń sprawstwa i zawinienia K. G. w przypisanym jej zakresie art. 157 § 2 kk.

Skoro ponadto Sąd Rejonowy wymierzył oskarżonej karę najłagodniejszego rodzaju tj. grzywny i w dodatku w niewielkiej wysokości oraz z dobrodziejstwem warunkowego zawieszenia wykonania, zatem wyjątkowo łagodną, to brak uzasadnionych podstaw do zmiany tego orzeczenia na korzyść K. G.. Z przytoczonych powodów tę część zaskarżonego wyroku należało utrzymać w mocy.

O kosztach sądowych postępowania odwoławczego w tej części orzeczono na podstawie art. 628 kpk w zw. art. 636 §1 kpk, a także art. 13 ust. 2 ustawy o opłatach w sprawach karnych, obciążając nimi oskarżycielkę prywatną wobec przegrania apelacji.